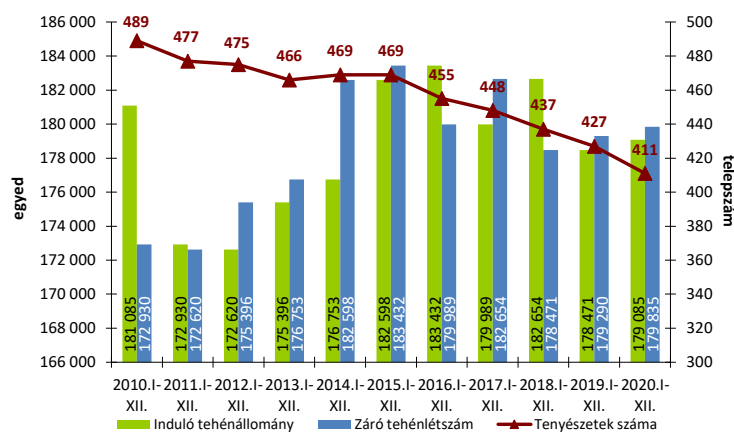
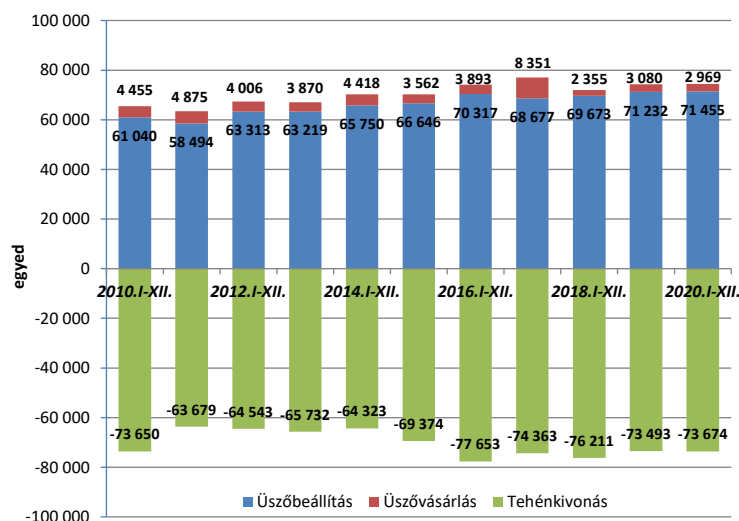

A TEJÁGAZAT ÖKONÓMIÁJA

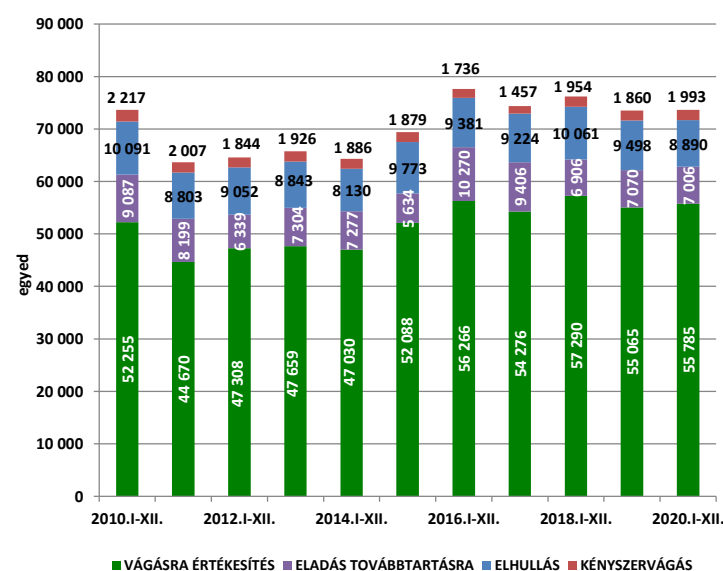
1. ÁBRA AZ „A” MÓDSZERREL ELLENŐRZÖTT TENYÉSZETEK SZÁMA, INDULÓ ÉS ZÁRÓ TEHÉNLÉTSÁMA (DB, 2010-2020. I-XII. HÓ)

2. ÁBRA AZ ÜSZÖBEVÉTEL ÉS TEHÉNKIVONÁS ALAKULÁSA AZ „A” MÓDSZERREL ELLENŐRZÖTT TENYÉSZETEKBEN (DB, 2010-2020. I-XII. HÓ)

3. ÁBRA A TEHÉNKIVONÁS MEGOSZLÁSA AZ „A” MÓDSZERREL ELLENŐRZÖTT TENYÉSZETEKBEN (DB, 2010-2020. I-XII. HÓ)

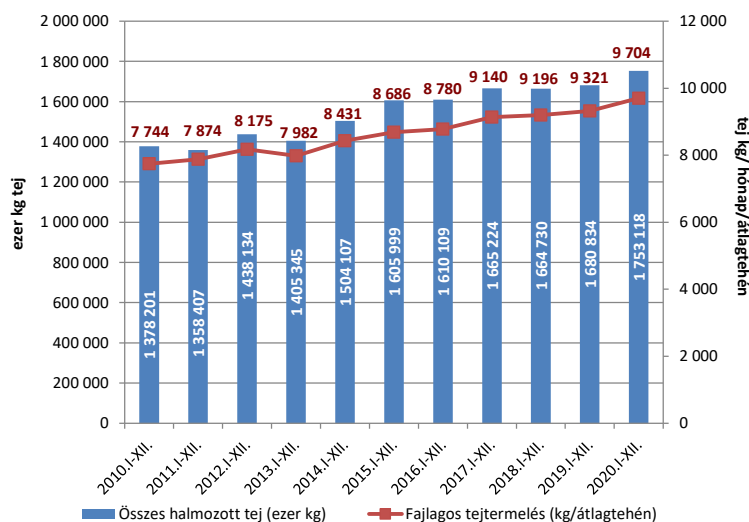

Az „A” típusú ellenőrzésben részt vevő tejhasznú tehenészetek száma 2020. decemberében eggyel nőtt (+0,2%) az előző hónaphoz képest, és 16-tal (-3,7%) kevesebb, mint 2019. decemberében. 2020. december végén 545-tel több (+0,3%) termelésellenőrzött tehenet tartottak, mint 1 évvel korábban, az utóbbi két évben a termelésellenőrzött tehenpopuláció gyakorlatilag stagnált. Az „A” módszerrel ellenőrzött tehenészetek száma az elmúlt 10 év alatt jelentősen, 16,0%-kal (-78) kisebbedett, viszont 2010. decembere óta a záró tehenlétszám nőtt (+6.905 egyed, +4,0%), így a telepenkénti átlagos tehenlétszám jelentősen, 354-ről 438-ra (!) emelkedett, vagyis a tejelő tehenállomány koncentrációja folyamatos.

Az „A” típusú ellenőrzésben részt vevő tenyészetek januári 1-jei induló tehenlétszáma 2019-ről 2020-ra – egy év alatt – gyakorlatilag stagnált (+614 tehen; +0,0%), és az állomány 2020-ban picit tovább bővült (+750 egyed; +0,4%). Összességében 2020-ban a tehenkivonások száma gyakorlatilag nem változott (+181 egyed; +0,2%), az üszövételek száma (-111 egyed; -3,6%) enyhén csökkent és – az állományoptálás szempontjából meghatározó – üszöbeállítások száma pedig picit nőtt (+223 egyed; +0,3%) 2019-hez képest, így az állományoptálás mértéke kismértékben továbbra is meghaladta a kivonásokat.

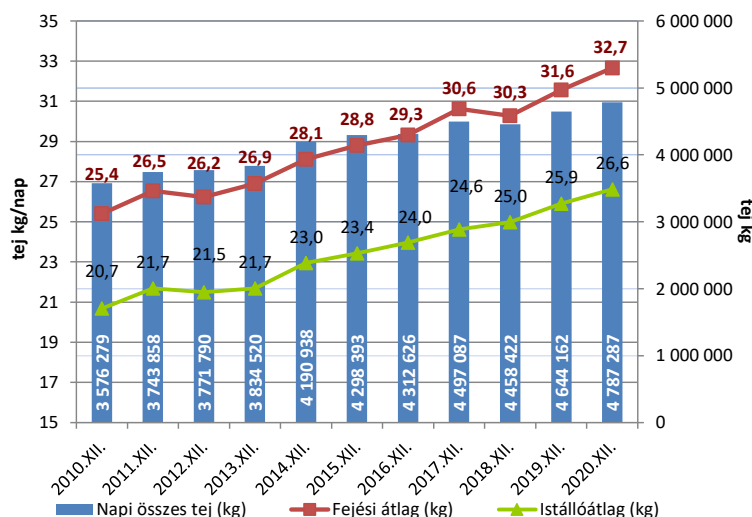
2020-ban az állományból kivont tehenek 75,7%-át vágásra értékesítették (a selejtezett tehenek száma 55.785 volt), ami igen magas aránynak számít. A tehenkivonások 2,7%-áért (1993 egyed) a kényszervágás volt felelős, 12,1%-a (8.890 egyed) pedig elhullott, amelyek átlagos értékeknek számítanak a vizsgált időszakban. A továbbtartásra értékesített állatok aránya 9,5% (7.006 egyed) volt, amely alacsony értéknek tekinthető. 2020-ban az induló tehenállomány 31,2%-át selejtezték, 1,1%-át kényszervágták, 5,0%-a elhullott és 3,9%-át továbbtartásra értékesítették, így összesen a tehenek 41,1%-át vonták ki a termelésből, ami a korábbi évekhez képest átlagos aránynak tekinthető.

4. ÁBRA ÖSSZES HALMOZOTT ÉS FAJLAGOS TEJTERMELÉS AZ „A” MÓDSZERREL ELLENŐRZÖTT TENYÉSZETEKBEN (DB, 2010-2020. I-XII. HÓ)

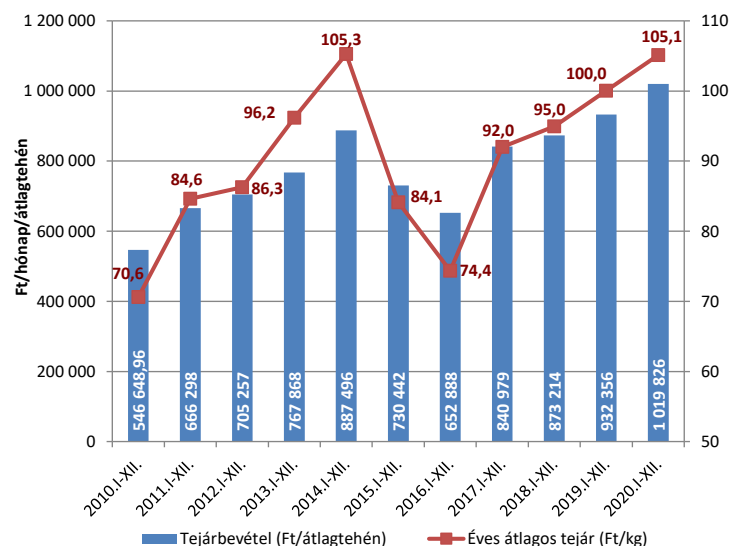
Az „A” típusú ellenőrzésben részt vevő tehenek összes halmozott tejtermelése 2020-ban nőtt (+72,3 millió kg; +4,3%) 2019-hez képest, és meghaladta az 1,75 milliárd kg-ot, ami az elmúlt 10 év legnagyobb halmozott tejtermelésének felel meg. A vizsgált időszakban a fajlagos tejtermelés 9.704 kg-ra nőtt (+383 kg; +4,1%), ami szintén rekord. 2010 és 2020 decembere közötti időszakban a fajlagos tejtermelés növekedése 25,3%-os (!) volt (+1960 kg), míg az összes halmozott tejtermelés közel hasonló mértékben, 383 millió kg-mal (+27,2%) emelkedett.

5. ÁBRA FEJÉSI ÉS ISTÁLLÓÁTLAG, VALAMINT A NAPI ÖSSZES TEJTERMELÉS AZ „A” MÓDSZERREL ELLENŐRZÖTT TENYÉSZETEKBEN (2010-2020. XII. HÓ)

2020 decemberében a napi összes tejtermelés a tavalyi év decemberi termeléséhez viszonyítva jelentősen nőtt (+143,1 ezer kg, +3,1%) napi 4,79 millió kg-ra, ami a legnagyobb érték az elmúlt 10 évben. 2019. december havához képest mind a fejési átlag (+1,09 kg, +3,5%), mind az istállóátlag nőtt (+0,72 kg, +2,8%). Összességében az elmúlt 10 év alatt a napi összes tejtermelés több mint 1,21 millió kg-mal lett több (+33,9%), a fejési és istállóátlag 7,26, ill. 5,94 kg-mal nőtt (+28,6%, ill. +28,7%), ami jelentős emelkedésnek tekinthető.

6. ÁBRA TEJÁRBEVÉTEL ÉS AZ ÉVES ÁTLAGOS TEJÁR AZ „A” MÓDSZERREL ELLENŐRZÖTT TENYÉSZETEKBEN (2010-2020. I-XII. HÓ)

A tehenenkénti tejárbevétel 2020-ban több mint 1 millió Ft volt átlagosan, 9,4%-kal nőtt 2019-hez képest, és az elmúlt 10 év legnagyobb éves nominális tejárbevételének felel meg, aminek oka a fajlagos tejtermelés 4,1%-os és a tejár 5,1%-os növekedése volt 1 év alatt. 2010-hez viszonyítva a tejárbevétel 86,6%-kal nőtt, aminek oka a fajlagos tejtermelés 25,3%-os és a tej árának 48,9%-os emelkedése 10 év alatt. Magyarországon a nyerstej havi felvásárlási átlagára 2019 szeptemberétől végig 100 Ft/kg fölött volt, jelenleg emelkedő tendenciát mutat és megközelítette a 110 Ft/kg-ot. A nyerstej kiviteli ára is – tovább növekedve – most már majdnem 120 Ft/kg, több mint 5%-kal haladja meg az itthoni nyerstej felvásárlási árat, ami így várhatóan tovább nő rövidtávon. A tejtermékek globális értékesítési és tőzsdei árai már hónapok óta viszonylag változatlanok, de a COVID-19 járvány megjósolhatatlan alakulása miatt nehéz ebből bármilyen következtetést levonni 2021-re.

Dr. Ózsvári László
Állatorvostudományi Egyetem